

**ບົດບັນທຶກການຮ່ວມມື
ລະຫວ່າງ
ກະຊວງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ
ແລະ
ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ**

ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, (ຕໍ່ໄປນີ້ຈະເອີ້ນວ່າ “ຝ່າຍ” ແລະ ລວມກັນເປັນ “ທັງສອງຝ່າຍ”)

ມີຈຸດປະສົງຍາກເພີ່ມທະວີການພົວພັນມິດຕະພາບທີ່ເປັນມູນເຊື້ອລະຫວ່າງສອງຝ່າຍ;

ມີຄວາມສົນໃຈຮ່ວມກັນໃນການຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ;

ໂດຍຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການອະນຸລັກ ແລະ
ປັບປຸງສິ່ງແວດລ້ອມສຳລັບຄົນລຸ້ນປັດຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ.

ຮັບຮູ້ວ່າການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຮ່ວມມືທົ່ວໄປ
ລກ,ການປະສານງານ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ກົດຈະກຳ ເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອປົກປັກຮັກສາ
ສິ່ງແວດລ້ອມ ຄວນປະຕິບັດໃນລະດັບພາກພື້ນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ; ແລະ

ອີງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດ ຂອງທັງສອງຝ່າຍ,

ໂດຍໄດ້ມີການຕົກລົງຮ່ວມກັນຄື:

**ວັກທີ I
ຈຸດປະສົງ**

ຈຸດປະສົງຂອງບົດບັນທຶກການຮ່ວມມືສະບັບນີ້ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “MOC”) ແມ່ນເພື່ອເພີ່ມທະວີ, ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ພັດທະນາການຮ່ວມມືດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ຍືນຍັນຄືນໃໝ່ເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາບາຣີ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs).

ວັກທີ II

ຂອບເຂດການຮ່ວມມື

ການກຳນົດກົດຈະກຳການຮ່ວມມືຕ່າງໆແມ່ນອີງຕາມການເຫັນດີຂອງ ທັງສອງຝ່າຍ ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດການຮ່ວມມື ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ:

- 1) ແຜນງານແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NDC)
- 2) ການປະຕິບັດຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍກາກບອນຕ່ຳ (GHG)
- 3) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມາດຕາ 6 ຂອງສັນຍາປາຣີ ລວມທັງ ກົນໄກ JCM
- 4) ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ (NAP)
- 5) ການຮ່ວມມືກອງທຶນ (Loss and Damage)

ມົນລະພິດ:

- 1) ການຄຸ້ມຄອງມົນລະພິດທາງອາກາດ

ຊີວະນາໆພັນ:

- 1) ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານດ້ານຊີວະນາໆພັນແຫ່ງຊາດ (NBSAP); ແລະ

ການຮ່ວມມືດ້ານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມການຕົກລົງຮ່ວມກັນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຮ່ວມມືອື່ນໆທີ່ເຫັນດີທັງສອງຝ່າຍ.

ວັກທີ III

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຮູບແບບການຮ່ວມມື

ທັງສອງຝ່າຍຈະຊຸກຍູ້ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມືໂດຍຜ່ານ ຮູບການທີ່ເໝາະສົມ ພາຍໃຕ້ການປະກອບສ່ວນຂອງທັງສອງຝ່າຍ, ລວມມີ:

- ຈັດກອງປະຊຸມສຳມະນາ
- ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຄວາມຊຳນິຊຳນານ
- ການດຳເນີນການ ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ;
- ຊຸກຍູ້ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ວິເຄາະ ແລະ ໂຄງການທົດລອງ; ແລະ

ຮູບແບບການຮ່ວມມືອື່ນໆລວມທັງ ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ກອງປະຊຸມອື່ນໆ ແມ່ນຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມການຕົກລົງຮ່ວມກັນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຮ່ວມມືພາຍໃຕ້ MOC ສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການຜັນຂະຫຍາຍຢ່າງລະອຽດຕື່ມໂດຍອີງໃສ່ແຜນງານ ຫຼື plan of action (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “PoA”) ເຊິ່ງເປັນແຜນທີ່ສ້າງຂຶ້ນແຍກອອກມາ. ການດັດແກ້ໃດໆຂອງ PoA ຈະຕ້ອງຜ່ານການສະເໜີໂດຍຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກຈຸດປະສາງງານ ຂອງທັງສອງຝ່າຍ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ວັກທີ IV ຈຸດປະສານງານ

ເພື່ອຮັບປະກັນການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງມີປະສິດທິພາບພາຍໃຕ້ MOC ສະບັບນີ້, ທັງສອງຝ່າຍຈະແຕ່ງຕັ້ງ ຈຸດປະສານງານ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຂອງແຕ່ລະຝ່າຍໃນການປະສານງານກ່ຽວກັບທຸກບັນຫາພາຍໃຕ້ MOC ສະບັບນີ້. ສຳລັບ ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ຈຸດປະສານງານຈະແມ່ນ ຫົວໜ້າ ໜ່ວຍງານຮ່ວມມືສາກົນເພື່ອການຫັນປ່ຽນໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍກາກບອນ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງແບບຍືນຍົງ ພາຍໃຕ້ ສູນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ. ສຳລັບ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈຸດປະສານງານຈະແມ່ນ ກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື.

ວັກທີ V ການດັດແກ້

ບົດບັນທຶກການຮ່ວມມື ສະບັບນີ້ ອາດຖືກດັດແກ້ໄດ້ທຸກເວລາໂດຍ ຜ່ານການຍືນຍອມ ແລະ

ເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນຂອງທັງສອງຝ່າຍ.

ການດັດແກ້ຕ່າງໆຈະມີການລົດລົ້ມແມ່ນອີງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມ ວັກທີ VII ແລະ ວັກດັ່ງກ່າວເປັນສ່ວນທີ່ສໍາຄັນຂອງ MOC ສະບັບນີ້.

ວັກທີ VI

ການແກ້ໄຂຄວາມແຕກຕ່າງ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໃດໆກ່ຽວກັບການຕີຄວາມໝາຍ ຫຼື ການນໍາໃຊ້ MOC ສະບັບນີ້, ທັງສອງຝ່າຍ ຈະມີການແກ້ໄຂຮ່ວມກັນໂດຍຜ່ານການປຶກສາຫາລືກັນຢ່າງເປັນເອກະພາບ.

ວັກທີ VII

ການເລີ່ມນໍາໃຊ້, ໄລຍະເວລາ, ການຍຸຕິ ແລະ ອື່ນໆ

ການຮ່ວມມືພາຍໃຕ້ MOC ສະບັບນີ້ແມ່ນຈະເລີ່ມນໍາໃຊ້ນັບແຕ່ວັນທີລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ສິບຕໍ່ເປັນໄລຍະເວລາຫ້າ (5) ປີ ແລະ ອາດຈະຂະຫຍາຍໄລຍະເວລາເພີ່ມ ຕາມການເຫັນດີຮ່ວມກັນຂອງທັງສອງຝ່າຍເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ສາມາດຍຸຕິການນໍາໃຊ້ ໄດ້ຕະຫຼອດເວລາໂດຍຝ່າຍໃດໜຶ່ງ ດ້ວຍການແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຢ່າງໜ້ອຍຫົກ (6) ເດືອນ ກ່ອນມື້ທີ່ຕ້ອງການຈະຍຸຕິການຮ່ວມມື.

ການຍຸຕິການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການຍຸດເຊົາໂຄງການ ຫຼື ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈົນກວ່າຈະສໍາເລັດ, ເວັ້ນເສຍຈະມີການຕັດສິນໃຈເພີ່ມເຕີມຈາກທັງສອງຝ່າຍ.

ບັນທຶກການຮ່ວມມື MOC ສະບັບນີ້ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດ ແລະ ພັນທະທາງດ້ານກົດໝາຍໃດໆພາຍໃຕ້ກົດໝາຍພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ.

ລົງນາມທີ່....., ວັນທີ.....2025 ຊື່ກັນ,
ໃນພາສາອັງກິດ, ລາວ ແລະ ອັງກິດ.

ສຳລັບ ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງ ຍີ່ປຸ່ນ

ສຳລັບ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ
ປະຊາຊົນລາວ

ເຄີຊິໂອ ອາສາໂອະ

(Keiichiro Asao)

ລັດຖະມົນຕີ

ລິນຄຳ ດວງສະຫວັນ

ລັດຖະມົນຕີ